UNIVERZITET DŽEMAL BIJEDIĆ U MOSTARU FAKULTET INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA MOSTAR

SEMINAR

OSS e-commerce rješenje sa sistemom preporuke

Student: Ernad Husremović, DL 2792

Mentor: mr. Haris Balta

ver: 0.9.1

CONTENTS

1.	Uvod			1	
2.	Analiza dostupnih OSS komponenti za gradnju rješenja				
	2.1.	Sistem	i preporuke	2	
	2.2.	nop rješenje	3		
		2.2.1.	Drupal web content framework	3	
		2.2.2.	OSS E-commerce rješenja	۷	
		2.2.3.	Integracijska komponenta (e-commerce <-> sistem preporuke)	5	
	2.3.	Odabir	komponenti	5	
3.	Instalacija				
	3.1.	Bazno	okruženje	6	
		3.1.1.	XAMPP PHP, Mysql database server	6	
		3.1.2.	Easyrec web aplikacija	ϵ	
		3.1.3.	Kreiranje drupal i easyrec baza	7	
		3.1.4.	Drupal	7	
		3.1.5.	Aktivacija drupal modula za ubercart i easyrec	11	
		3.1.6.	Podešenje drupal blokova za prikaz ubercart i easyrec elemenata	11	
		3.1.7.	Podešenje komunikacije ubercart - easyrec server	12	
4.	Kori	ištenje s	sistema	14	
	4.1. Definisanje artikla - proizvoda				
	4.2.	Prodaja	a artikala	15	
5.	Sistem preporuke				
	5.1.	Sistem	i preporuke općenito	17	
	5.2.	Easyre	c sistem preporuke	17	
6.	Bibliography 2				

A.	Software toolset	24
B.	Software repozitoriji	25

1. Uvod

Cilj ovog seminarskog rada je implementirati webshop rješenje čije su komponente isključivo open source (nadalje OSS) software-a

Firma "bring.out", implementator sistema je bosanski OSS IT provajder.

Kompletan portfolio firme je baziran na OSS-u, tako da i ovo rješenje treba zadovoljiti kriterije otvorenosti izvornog koda.

2. Analiza dostupnih OSS komponenti za gradnju rješenja

2.1. Sistemi preporuke

Najpoznatiji OSS sistemi preporuke su:

- easyrec¹
- Apache mahout²
- Lenskit recommender framework³

Apache mahout je projekat koji ima reputaciju najkopletnijeg i najkompleksnijeg "recommendation engine"-a

Postoji odična integracija sa drugim projektom popularnim "Apache fondacije" - hadoop-om⁴ koji se koristi u za distribuiranu obradu "big data"⁵.

Sva tri pomenuta rješenja su implementirana u programskom jeziku Java.

Lenskit je najmlađi projekat, ali ima veoma aktivnu zajednicu korisnika i programera (eng. "community").

Easyrec je započeo kao komercijalni projekat austrijske firme "Studio Smart Agent Technologies". Naknadno je objavljen kao OSS pod GPLv3 licencom. Dobio je više nagrada za inovaciju na području web-a i multimedije⁶. Easyrec je java aplikacija koja sa webshop rješenjima komunicira putem web servisa (REST ili SOAP), tako da je moguća integracija sa bilo kojim third-party sistemom. Sadrži kvalitetan web administrativni interfejs izdvaja od konkurentskih rješenja.

¹http://easyrec.org/

²http://mahout.apache.org/

http://lenskit.grouplens.org/

⁴http://hadoop.apache.org

⁵velike količine podataka, najčešće korišteno u rješenjima "data-mining" sistema

⁶http://en.wikipedia.org/wiki/Easyrec

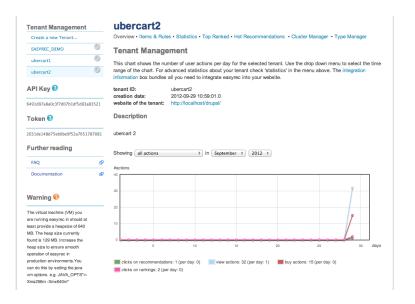

Figure 2.1: Easyrec web interfejs

2.2. Web shop rješenje

Postoji niz OSS rješenja. Međutim, sa stanovišta proširivosti, "drupal" bazirana rješenja su najpopularnija.

2.2.1. Drupal web content framework

Drupal je "web content framework" napisan u programskom jeziku PHP.

Često se navodi i da je drupal "CMS" software, međutim framework je definitivno bolji opis drupal-a.

Drupal je razvojna platforma za različite web sadržaje.

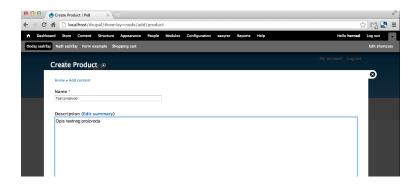

Figure 2.2: Drupal web interfejs dodavanje sadržaja (content)

⁷http://www.drupal.org

⁸CMS - Content Management System

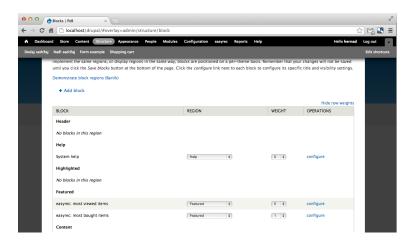

Figure 2.3: Drupal web interfejs - podešenje strukture prikaza (blocks)

2.2.2. OSS E-commerce rješenja

Na tržištu postoji više OSS aktivnih drupal e-commerce projekata:

- drupal commerce⁹
- ubercart¹⁰

"Drupal comerce" je relativno mlad projekat, ali je vrlo brzo stekao vidljivost na tražištu OSS e-commerce rješenja.

Započeli su ga bivši developer "ubercart"-a, koji je opet prvo "ozbiljno" OSS e-commerce rješenje.

Web stranice prokejkta ukazuju da se radi o ozbiljnom projektu sa jakom finansijskom podrškom:

Figure 2.4: Drupal commerce web site

Filozofija razvoja drupal commerce-a je slična razvoju samog drupala. Drupal-commerce je core sistem za nove e-commerce distribucije koje su bazirane na njemu. Source code je GPLv2 licenciran kao i sam drupal.

 $^{^{9}}$ http://www.drupalcommerce.org

 $^{^{10}}$ http://www.ubercart.org

Ubercart je svojevrsni "veteran" drupal baziranih e-commerce rješenja. Ubercart v2.x (baziran na drupal 6.x) je vrlo zastupljen e-commerce sistem.

2.2.3. Integracijska komponenta (e-commerce <-> sistem preporuke)

Posljednja komponenta u konstrukciji zadanog sistema je integracijska komponenta e-commerce <-> recommender.

Ubercart ima riješenu integraciju sa easyrec-om kao poseban drupal projekat¹¹

2.3. Odabir komponenti

Easyrec se svojom jednostavnošću i fleksibilnošću odmah nametnuo kao dobar izbor za komponentu koja će biti sistem preporuke. Kako za njega postoji i integracijska komponenta sa ubercart-om konačan izbor sistema je:

- 1. drupal 7.x
- 2. ubercart 3.x
- 3. easycart 0.97
- 4. easyrec_for_ubercart

¹¹http://drupal.org/project/easyrec_for_ubercart

3. Instalacija

3.1. Bazno okruženje

3.1.1. XAMPP PHP, Mysql database server

Drupal instaliramo unutar XAMPP stack-a¹ za Mac OS X 1.7.3 (MySQL 5.1.x, PHP 5.3.x)

Apache web server web root:

/Applications/XAMPP/htdocs

3.1.2. Easyrec web aplikacija

Easyrec je stanardna J2EE² web aplikacija (WAR), tako da za njegovu instalaciju trebamo J2EE aplikacijski server.

Preporučeni server je tomcat. Instaliramo tomcat, kopiramo easyrec-web.war (ver. 0.97)³ u deployment direktorij tomcat servera i na kraju pokrećemo server:

- 1) ~/FIT/PeB/apache-tomcat-7.0.30\$ cp ~/Downloads/easy-rec.war ←
 webapps/
- 2) ~/FIT/PeB/apache-tomcat-7.0.30/bin\\$./catalina.sh start
- > Using CATALINA_BASE: /Users/hernad/FIT/PeB/apache-tomcat-7.0.30
- > Using CATALINA_HOME: /Users/hernad/FIT/PeB/apache-tomcat-7.0.30
- > Using CATALINA_TMPDIR: /Users/hernad/FIT/PeB/apache-tomcat↔ -7.0.30/temp
- > Using JRE_HOME: /System/Library/Frameworks/JavaVM.framework/←
 Versions/CurrentJDK/Home

¹http://www.apachefriends.org/en/xampp.html

²java enterprise edition

 $^{^3}$ download sa sourceforge repozitorija http://sourceforge.net/projects/easyrec/files/

```
> Using CLASSPATH: /Users/hernad/FIT/PeB/apache-tomcat-7.0.30/bin/← bootstrap.jar:/Users/hernad/FIT/PeB/apache-tomcat-7.0.30/bin/← tomcat-juli.jar
```

Pokrećemo u browseru

```
http://localhost:8080/easyrec-web
```

prolazimo kroz jednostavni install proces koji u easyrec bazu⁴ Na kraju dobijamo dolazimo na login našeg sistema preporuke:

3.1.3. Kreiranje drupal i easyrec baza

```
/Applications/XAMPP/xamppfiles$ bin/mysql -u root
mysql> create database ubercart3;

> Query OK, 1 row affected (0.07 sec)

mysql> create database easyrec;

mysql> quit
```

3.1.4. Drupal

Drupal core 7.1.15 sa svim potrebni podmodulima nalazi se na hernad github repozitoriju.

Izvršimo kloniranje repozitorija i njegovih podmodula:

```
1) /Applications/XAMPP/htdocs$ git clone git@github.com:hernad/←
    drupal.git

> Cloning into 'drupal'...

/Applications/XAMPP/htdocs$ cd drupal

2) /Applications/XAMPP/htdocs/drupal$ git submodule init

> Submodule 'sites/all/modules/easyrec_for_ubercart' (git@github.←
    com:hernad/easyrec_for_ubercart.git) registered for path 'sites←
    /all/modules/easyrec_for_ubercart'

> Submodule 'sites/all/modules/jcarousel' (git@github.com:hernad/←
    jcarousel.git) registered for path 'sites/all/modules/jcarousel←
    '
```

⁴koju ranije trebamo kreirati, vidi donji korak "Kreiranje easyrec baze"

```
> Submodule 'sites/all/modules/ubercart' (git@github.com:hernad/← ubercart.git) registered for path 'sites/all/modules/ubercart'

3) /Applications/XAMPP/htdocs/drupal$ git submodule update

> Cloning into 'sites/all/modules/easyrec_for_ubercart'...

> ...

> Submodule path 'sites/all/modules/easyrec_for_ubercart': checked← out '26a96e622be0acee012c4cff85b3e8e4f87cd5e5'

> Cloning into 'sites/all/modules/jcarousel'...

> ....

> Submodule path 'sites/all/modules/jcarousel': checked out '← ef51d00eae77e354c771cf595621971f5f250ac2'

> Cloning into 'sites/all/modules/ubercart'...

> ...

> Submodule path 'sites/all/modules/ubercart': checked out '← e5a4154d8a9fdf6483fabd7e851798f3c88fd623'
```

Podešenje drupal config fajlova:

```
/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites$ cp example.sites.php

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites$ chmod a+w sites.php

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites$ mkdir -p default/files

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites$ chmod a+w default/files

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites$ cd default

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites/default$ cp default.←

    settings.php settings.php

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites/default$ chmod a+w ←

    settings.php

/Applications/XAMPP/htdocs/drupal/sites/default$ cd ..
```

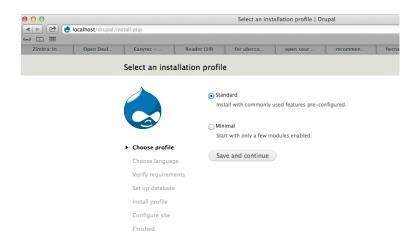

Figure 3.1: Drupal install step 1

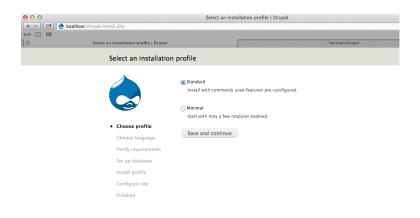

Figure 3.2: Drupal install step 2

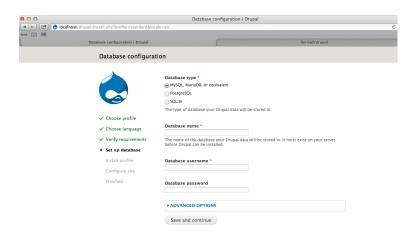

Figure 3.3: Drupal install step 3

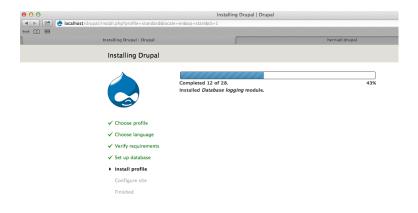

Figure 3.4: Drupal install step 4

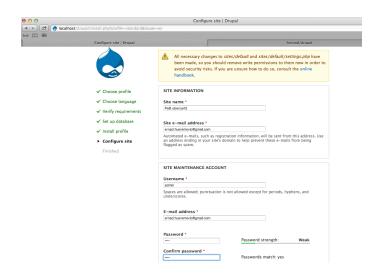

Figure 3.5: Drupal install step 5

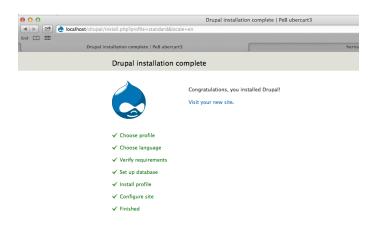

Figure 3.6: Drupal install step 6

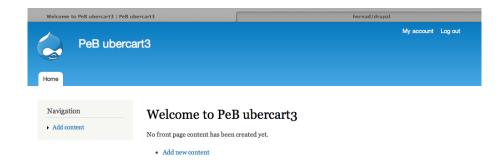

Figure 3.7: Drupal install - napokon "welcome" :)

3.1.5. Aktivacija drupal modula za ubercart i easyrec

- 1. locale
- 2. chaost-tools
- 3. easyrec
- 4. rules
- 5. cart
- 6. store
- 7. order
- 8. product
- 9. views
- 10. views-ui

3.1.6. Podešenje drupal blokova za prikaz ubercart i easyrec elemenata

Prikaz sadržaja na drupal stranicama se podešava unutar admin interfejsa.

Mi želimo na "featured" sekciju (vrh web stranice) staviti prikaz najviše kupovanih i najviše gledanih artikala u toku dana⁵

⁵Podešavamo dnevnu statistiku u testnom okruženju zato što se ona najprije ažurira

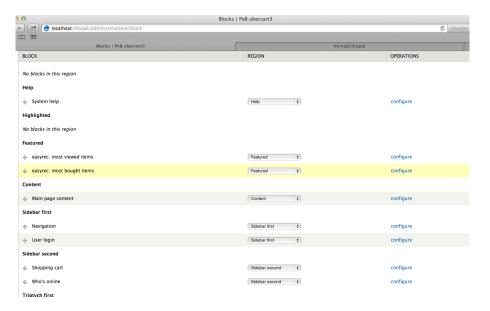

Figure 3.8: Drupal block config

Ovako podešavamo prikaz najviše kupovanih artikala:

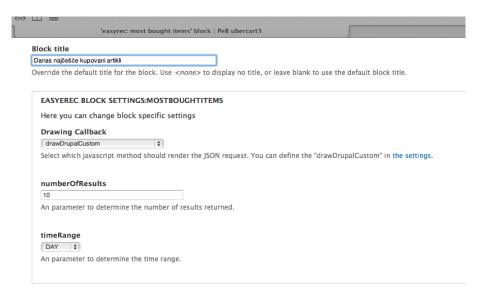

Figure 3.9: Konfiguracija drupal blokova - prikaz sistema preporuke

Analogno se podešava i prikaz artikala koje su korisnici najviše pregledali.

3.1.7. Podešenje komunikacije ubercart - easyrec server

Dodajmo jedan "tenant" u easyrec⁶

⁶Inače tenant je u prevodu sa engleskog "stanar". U kontekstu easyrec-a, tenant je e-commerce aplikacije koju monitorišemo.

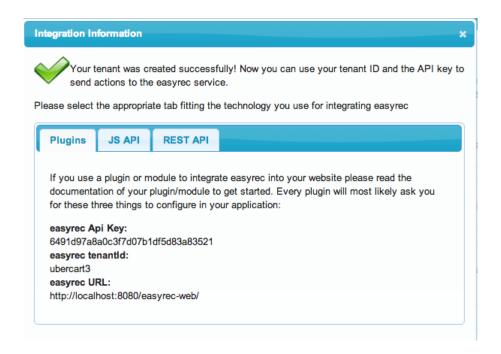

Figure 3.10: Kreiranje novog tenanta ubercart3

Povezivanje drupala sa easyrec tenant-om "ubercart3":

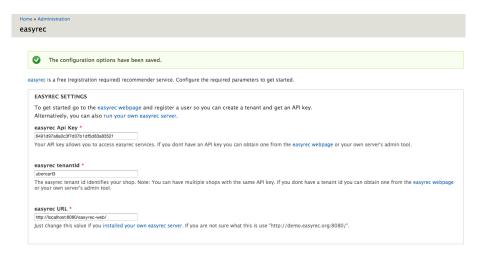

Figure 3.11: podešenje drupal easyrec modula

Nakon ovog podešenja, na easyrec web konzoli uočavamo da sistem bilježi "view" i "buy" akcije.

4. Korištenje sistema

4.1. Definisanje artikla - proizvoda

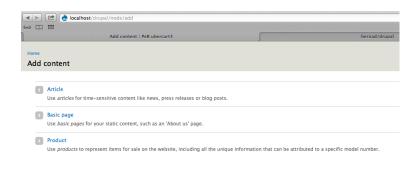

Figure 4.1: Dodavanje novog proizvoda / 1

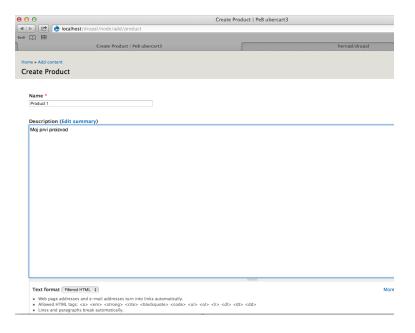

Figure 4.2: Dodavanje novog proizvoda / 2

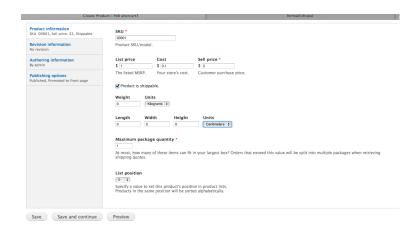

Figure 4.3: Dodavanje novog proizvoda / 3

Na kraju, proizvod se prikazuje na naslovnoj stranici našeg web-shopa:

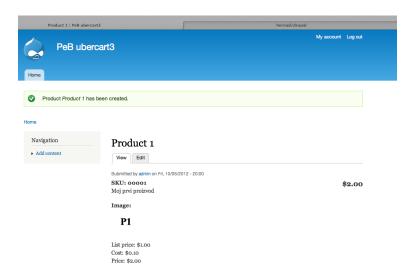

Figure 4.4: Dodavanje novog proizvoda / 4

4.2. Prodaja artikala

Prodaja artikala unutar uberchart webshop rješenja je krajnje jednostavna. Klik na dugme proizvoda i korpa kupca se puni:

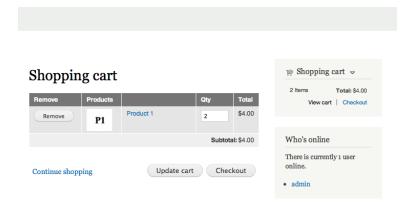

Figure 4.5: Potrošačka korpa "kupca"

Preporuka kupcima

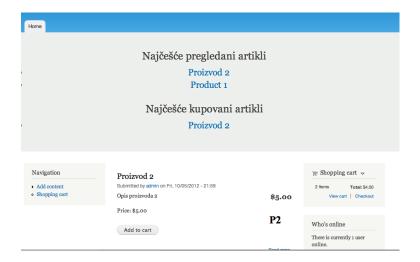

Figure 4.6: Preporuka - informacije o najposjećivanijim i najviše kupovanim artiklima

5. Sistem preporuke

5.1. Sistemi preporuke općenito

Količina informacije koje internet korisnici dobijaju se stalno povećava. To za posljedicu ima sve teže i teže nalaženje relevatnih informacija. Zato su tehnike filterisanja relevatnih informacija dobile na velikoj važnosti. Set algoritama koji nastoje riješit taj problem nazivaju se sistemi za kolaborativno filterisanje, odnosno sistemi preporuke (eng. CF - Collaborative Filtering recommender systems). CF algoritmi pohranjuju akcije koje pojedini korsinici vrše nad artiklima. Ovi podaci se onda koriste da se generišu grupacije ("susjedstva") sličnih artikala ili korisnika sa pretpostavkom da korisnik koji preferira iste stvari (proizvode, usluge) kao i korisnici koji su u bliskom susjedstvu sa njim(Marshik)

5.2. Easyrec sistem preporuke

Easyrec¹ je cjelovito rješenje sistema preporuke.

On kombinuje više algoritama za ragniranje artikala, te na osnovu njih davanje preporuke korisnicima sistema.

Easyrec ima sopstvenu bazu artikala prema kojoj vrši proračune. Ona prima podatke o akacijama korisnika nad pojedinim artiklima unutar e-commerce sistema, procesira ih putem algoritama preporuke, te korisnicima vraća rezultat u obliku rang-lista po više različitih kriterija.

Na njihovoj web stranici²http://easyrec.org stoji:

easyrec is:

- easy to use personalize your application within minutes
- easy to integrate due to plugins, a REST API or placing javascript codesnippets in your web pages.

¹http://en.wikipedia.org/wiki/Easyrec

 $^{^2}$ \unskip\penalty\@M\vrulewidth\z@height\z@depth\dp,

- easy to scale due to distributed architecture
- easy to maintain with the included management application
- easyrec is OPEN SOURCE and FREE!

Može se reći da su većinu od ovih "easy" obećanja uspjeli postići.

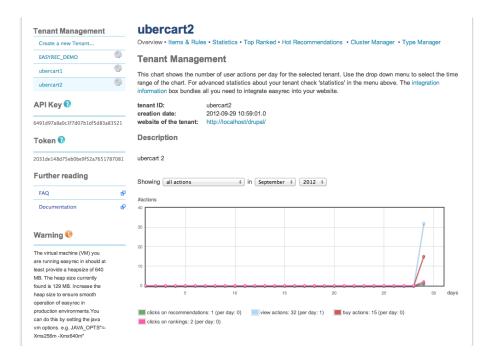

Figure 5.1: Easyrec "tenant" ubercart2

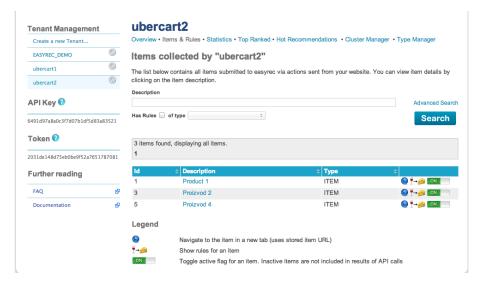

Figure 5.2: Easyrec "items" koje "tenant" ubercart2 bilježi

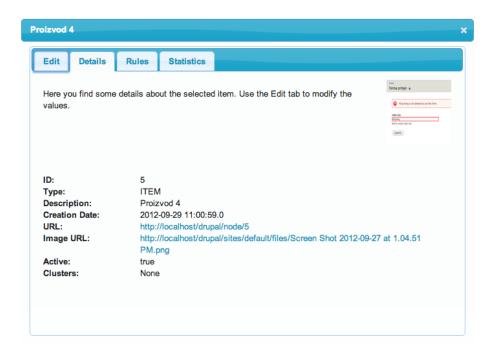

Figure 5.3: Easyrec prikaz jednog "item"-a

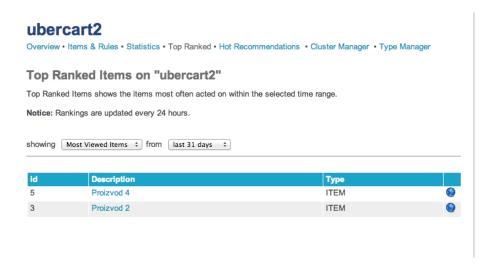

Figure 5.4: Easyrec "top ranked" artikli

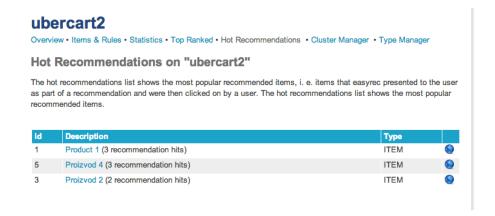

Figure 5.5: Easyrec preporučeni ("hot recommend") artikli

Type Manager

Jse the to create different types used within your easyrec instance.

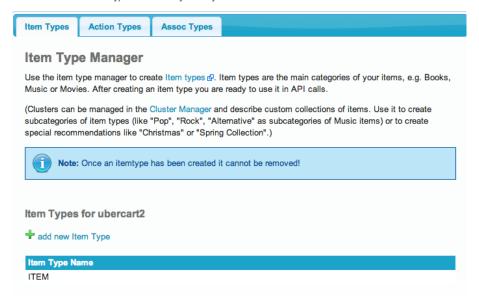

Figure 5.6: Easyrec tipovi "itema" (stavki koje ocjenjujemo i preporučujemo)

Type Manager

Use the to create different types used within your easyrec instance.

Figure 5.7: Easyrec akcije koje se bilježe za stavke

Type Manager

Use the to create different types used within your easyrec instance.

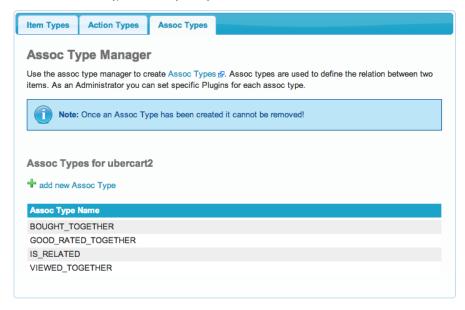

Figure 5.8: Easyrec asocijacije između stavki

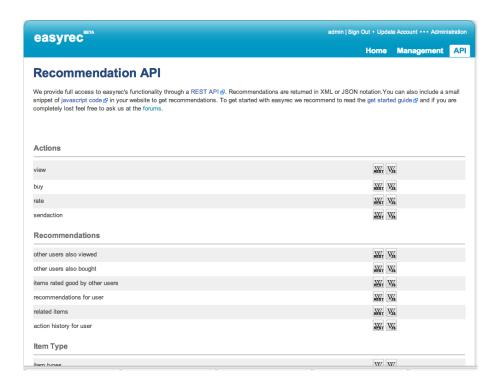

Figure 5.9: Easyrec API putem koje "third-party" e-commerce aplikacija pristupa

Figure 5.10: Algoritmi koji se primjenjuju su easyrec plugin-ovi

6. Bibliography

Patrick Marshik. Evaluation of Collaborative Filtering Algorithms. Doktorska disertacija.

Appendix A Software toolset

- 1. Mac OS X 10.8.2
- 2. mvim, vim tekst editor ver 7.3
- 3. MacTex (TeX Live 2012)

Appendix B

Software repozitoriji

- drupal web content framework https://github.com/hernad/drupal
- easyrec source code https://github.com/hernad/easyrec
- PeB izvorni kod seminarskog rada https://github.com/hernad/FIT_ PeB